

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 429

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων/ΑΚΕ
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Πότε θα μεριμνήσει η Κυβέρνηση για την απόσυρση του Γενικού Εγγράφου του e-ΕΦΚΑ που απεντάσσει από τον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών τους οδηγούς σχολικών λεωφορείων, παρά την αντίθετη πρόβλεψη της ισχύουσας ειδικής πρόβλεψης της ΥΑ Φ10221/οικ.26816/929/2011 (ΦΕΚ 2778 τ. Β').

ΣΧΕΤ: Οι υπ' αρ. πρωτ. 2563/123/11.01.2024, 3659/172/07.03.2024 και 4665/246/13.05.2024 Ερωτήσεις/ΑΚΕ.

Σε απάντηση των παραπάνω Ερωτήσεων/ΑΚΕ που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Γ. Μουλκιώτη και Γ. Τσίμαρη, σχετικά με την υπαγωγή των οδηγών σχολικών λεωφορείων στο καθεστώς ασφάλισης των Βαρέων και Ανθυγιεινών, σας πληροφορούμε ότι για το αναφερόμενο θέμα ενημερώθηκε η Εθνική Αντιπροσωπεία στις 31.01.2024 και στις 26.02.2024, κατά τη συζήτηση των ομοίου περιεχομένου υπ' αρ. 538/29.01.2024 και 722/14.02.2024 επίκαιρων ερωτήσεων. Επιπρόσθετα, σημειώνονται τα εξής:

1. Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 17 του ν.3863/2010 (Α'115), εκδόθηκε η υπ' αρ. 10221/οικ.26816/929/30.11.2011 Υπουργική Απόφαση «Βαριές και ανθυγιεινές εργασίες» (Β'2778), με την οποία καταρτίστηκε ο νέος Πίνακας ΒΑΕ, με έναρξη ισχύος από την 01.01.2012, που συνεχίζει να ισχύει μέχρι σήμερα. Σημειώνεται ότι η ως άνω απόφαση αφορά σε ασφαλισμένους του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, επανακαθόρισε τους χώρους, τις εργασίες και τις ειδικότητες που υπάγονται στα ΒΑΕ και αντικατέστησε τον προϊσχύοντα Πίνακα ΒΑΕ της παρ. 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού Ασφάλισης του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (υπ' αρ. 55575/1479/18.11.1965 Υ.Α (Β'816)).

Στο Μέρος Α της εν λόγω Υ.Α καθορίζονται ρητά συγκεκριμένοι χώροι εργασίας, στους οποίους οι απασχολούμενοι στις αναφερόμενες ειδικότητες υπάγονται στην ασφάλιση των ΒΑΕ. Ειδικότερα, εξετάζεται αν ο ασφαλισμένος εργάζεται σε οικονομική μονάδα, στο αντικείμενο δράσης της οποίας περιλαμβάνεται κάποια από τις περιγραφόμενες εργασίες και στη συνέχεια εξετάζεται αν ο συγκεκριμένος ασφαλισμένος εργάζεται με την ειδικότητα που αναγράφεται έναντι της αντίστοιχης εργασίας.

Στο Μέρος Β καθορίζονται οι ειδικότητες εργαζομένων που υπάγονται στα ΒΑΕ, ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις ή το χώρο εργασίας όπου απασχολούνται.

Ειδικότερα, στην 51η περίπτωση εργασιών του Μέρους Α, ορίζεται ως χώρος εργασίας οι «επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές» σε συνδυασμό με τις ειδικότητες «οδηγοί βαρέων φορτηγών μεικτού βάρους άνω των 3,5 τόνων, λεωφορείων, πούλμαν, οχημάτων σταθερής τροχιάς, οδηγοί ταξί Νομού Αττικής και Θεσσαλονίκης, οδηγοί και βοηθοί ασθενοφόρων – διασώστες και καθαριστές λεωφορείων».

2. Επισημαίνεται ότι η απαρίθμηση των εργασιών και των ειδικοτήτων που υπάγονται στο καθεστώς προστασίας του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελλμάτων είναι περιοριστική. Ο Κανονισμός προβλέπει ειδικές συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις για τους συγκεκριμένους εργαζόμενους, αναγνωρίζοντας ακριβώς ότι η απασχόλησή τους επί μεγάλο χρονικό διάστημα στις προαναφερόμενες εργασίες ή ειδικότητες, επιφέρει πρόωρη φθορά ή/και εξασθένηση του οργανισμού τους και κατ' ακολουθία αδυναμία τους να εργάζονται για διαστήματα ίδια με αυτά των απασχολουμένων σε επαγγέλματα που δεν έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά.

Η ευνοϊκή αυτή μεταχείριση ορισμένων ασφαλισμένων, από την άποψη των προϋποθέσεων συνταξιοδότησής τους σε συνδυασμό με την περιοριστική - και όχι ενδεικτική - απαρίθμηση των εργασιών και ειδικοτήτων που εντάσσονται στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, καθιστά τις διατάξεις του Κανονισμού εξαιρετικό δίκαιο.

Ως εκ τούτου, όπως έχει δεχτεί η νομολογία, οι σχετικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά και δεν είναι επιτρεπτή η διασταλτική ερμηνεία ή αναλογική εφαρμογή των διατάξεων της σε παρεμφερείς περιπτώσεις εργασιών ή ειδικοτήτων.

3. Με αφορμή ερωτήματα που αφορούσαν την υπαγωγή ή μη των οδηγών σχολικών λεωφορείων και σχολικών πούλμαν στις ανωτέρω διατάξεις, η Διεύθυνση Ασφάλισης της Κεντρικής Υπηρεσίας του e-ΕΦΚΑ απηύθυνε ερώτημα στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τον Φεβρουάριο του 2020 για το αν τα σχολικά πούλμαν και σχολικά λεωφορεία ανήκουν στην κατηγορία των επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών.

Στο απαντητικό έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, σημειώνεται ότι κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) 1071/2009, *ο οποίος αφορά «τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά τους όρους που πρέπει να πληρούνται για την άσκηση του επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα»*, το επάγγελμα του «οδικού μεταφορέα επιβατών» ορίζεται ως «η δραστηριότητα κάθε επιχείρησης που εκτελεί με λεωφορεία μεταφορές επιβατών παρεχόμενες στο κοινό ή σε ορισμένες κατηγορίες χρηστών έναντι κομίστρου καταβαλλόμενου από τον επιβάτη ή τον διοργανωτή της μεταφοράς». Στον ανωτέρω ορισμό δεν συμπεριλαμβάνονται επιχειρήσεις που το κύριο αντικείμενό τους δεν είναι οι επιβατικές μεταφορές, αλλά εκτελούν το συγκεκριμένο έργο στο πλαίσιο της διευκόλυνσης του έργου τους (π.χ. μεταφορά προσωπικού, μεταφορά μαθητών με σχολικά λεωφορεία κ.λ.π.).

Η Γενική Διεύθυνση Εισφορών του e-ΕΦΚΑ, μετά από την ανωτέρω αλληλογραφία, εξέδωσε το αριθ. πρ. 51485/04.03.2020 Γενικό Έγγραφο διευκρινίζοντας ότι τα ανωτέρω πρόσωπα δεν εμπίπτουν στην περίπτωση 51 του Μέρους Α' του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελλμάτων.

4. Με την υπ' αρ. 39535/Δ1.13239/2019/26.05.2020 Υπουργική Απόφαση, συγκροτήθηκε η Διάρκεια Επιτροπή Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελλμάτων, για την εξέταση αιτημάτων που εκκρεμούσαν στην αρμόδια υπηρεσία. Με βάση τα αιτήματα τα οποία εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών της, η Επιτροπή παρέδωσε στον κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (νυν Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης) σχετικό Πόρισμα με τις αποφάσεις της.

Το θέμα «Αίτημα για ένταξη των οδηγών σχολικών λεωφορείων στα ΒΑΕ», τέθηκε υπόψη της Επιτροπής και συζητήθηκε κατά την 3η/01.07.2020, 4η/08.07.2020, 5η/15.07.2020 και 6η/22.07.2020 συνεδριάσεις της.

Σύμφωνα με το πόρισμα, ως προς το ως άνω αίτημα, η Επιτροπή δεν έλαβε καμία συγκεκριμένη απόφαση, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία προκειμένου οι εν λόγω εργαζόμενοι να εξεταστούν ως διακριτή ειδικότητα.

5. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το θέμα της υπαγωγής ή μη κάποιας ειδικότητας στα ΒΑΕ αποτελεί αντικείμενο της Διαρκούς Επιτροπής Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματών και δεδομένου ότι η τελευταία συγκροτηθείσα Επιτροπή δεν κατέληξε σε κρίση για το εν λόγω θέμα, αυτό μπορεί να τεθεί εκ νέου ενώπιον της Επιτροπής σε νέα συγκρότησή της.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ